

Αριθμός απόφασης 3454/2023

ΤΟ ΜΟΝΟΜΕΛΕΣ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΙΔΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ, ΤΟ
ΓΑΜΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣΥΜΒΙΩΣΗ

Αποτελούμενο από τη Δικαστή, Πρόεδρο Πρωτοδικών,
την οποία όρισε η Πρόεδρος του Τριμελούς Συμβουλίου Διοίκησης του
Πρωτοδικείου, και τη Γραμματέα

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του, στις 6 Ιουνίου 2022, για να
δικάσει την υπόθεση μεταξύ :

ΤΗΣ ΕΝΑΓΟΥΣΑΣ-ΕΝΑΓΟΜΕΝΗΣ: του
.....και της, κατοίκου
....., με ΑΦΜ, για τον εαυτό της
ατομικά και ως ασκούσα προσωρινά την επιμέλεια των ανήλικων τέκνων
της και, η οποία
παραστάθηκε στο Δικαστήριο μετά της πληρεξούσιας δικηγόρου της
Κωνσταντίας Κωνσταντού του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών (ΑΜ
20447).

ΤΟΥ ΕΝΑΓΟΜΕΝΟΥ-ΕΝΑΓΟΝΤΟΣ : του
..... και της, κατοίκου
....., με ΑΦΜ, ο οποίος
παραστάθηκε στο Δικαστήριο μετά της πληρεξούσιας δικηγόρου του
.....

Η ενάγουσα ζητεί να γίνει δεκτή η απόαγωγή της (α') η
οποία κατατέθηκε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου με αριθμό έκθεσης
κατάθεσηςκαι προσδιορίστηκε για τη
δικάσιμο που αναφέρεται στην αρχή της απόφασης.

Ο ενάγων ζητεί να γίνει δεκτή η απόαγωγή του (β'), η οποία
κατατέθηκε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου με αριθμό έκθεσης
κατάθεσης και προσδιορίστηκε για τη
δικάσιμο που αναφέρεται στην αρχή της απόφασης.

Κατά τη δημόσια συζήτηση των υποθέσεων, κατά την εκφώνησή τους από
το πινάκιο, παραστάθηκαν οι διάδικοι όπως σημειώνεται παραπάνω και οι
πληρεξούσιες δικηγόροι τους ζήτησαν να γίνουν δεκτά όσα αναφέρονται
στα πρακτικά της δίκης και στις έγγραφες προτάσεις τους.

**ΑΦΟΥ ΜΕΛΕΤΗΣΕ ΤΗ ΔΙΚΟΓΡΑΦΙΑ
ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ**

Νόμιμα φέρονται για συζήτηση ενώπιον αυτού του Δικαστηρίου οι εξής αγωγές: α) η από και με αριθμό έκθεσης κατάθεσης (α') αγωγή και β) η από και με αριθμό έκθεσης κατάθεσης (β') αγωγή, υφιστάμενες μεταξύ των ίδιων διαδίκων, οι οποίες πρέπει να συνεκδικαστούν, λόγω της συνάφειας που υπάρχει μεταξύ τους, καθώς έτσι διευκολύνεται και επιταχύνεται η διεξαγωγή της δίκης, επέρχεται δε και μείωση των εξόδων (άρθρα 246 και 591 § 1 του ΚΠολΔ).

Με την α' υπό κρίση αγωγή η ενάγουσα ζητεί: α) να απαγγελθεί η λύση του γάμου της με τον εναγόμενο σύζυγό της, για το λόγο ότι βρίσκονται σε διάσταση συνεχώς για χρονικό διάστημα περισσότερο από δύο (2) χρόνια, γεγονός από το οποίο τεκμαίρεται αμάχητα ο ισχυρός κλονισμός της έγγαμης σχέσης τους, β) να της ανατεθεί η αποκλειστική άσκηση της επιμέλειας των ανήλικων τέκνων, που απέκτησε από το γάμο της με τον εναγόμενο, ήτοι του, που γεννήθηκε στις, και της Ευαγγελίας, που γεννήθηκε στις, διότι αυτό επιβάλλεται από το αληθινό συμφέρον τους μετά τη διάσπαση της έγγαμης συμβίωσης των γονέων τους, γ) να υποχρεωθεί ο εναγόμενος να καταβάλει στην ίδια, για λογαριασμό των ανήλικων τέκνων τους, ως συνεισφορά στην τακτική διατροφή τους, το ποσό των 763 ευρώ μηνιαίως για τον ανήλικο και το ποσό των 590 ευρώ μηνιαίως για την ανήλικη, προκαταβαλλόμενα το πρώτο πενθήμερο κάθε μήνα, με το νόμιμο τόκο από την καθυστέρηση πληρωμής κάθε δόσης, για χρονικό διάστημα δύο (2) ετών από την επίδοση της αγωγής, διότι τα ανήλικα δεν μπορούν ν' αυτοδιατραφούν λόγω της απορίας τους και της ανικανότητάς τους για εργασία, ενώ ο εναγόμενος πατέρας τους δύναται κατά τ' αναφερόμενα στο υπό κρίση δικόγραφο να καλύψει τις διατροφικές τους ανάγκες, και δ) να ρυθμιστεί η χρήση της οικογενειακής στέγης με τη χορήγηση της χρήσης αποκλειστικά στην ίδια και τη μετοίκηση του εναγομένου. Τέλος, ζητεί να καταδικαστεί ο εναγόμενος στην καταβολή της δικαστικής της δαπάνης. Με το περιεχόμενο και αιτήματα η αγωγή, στο δικόγραφο της οποίας παραδεκτά σωρεύονται αγωγή διαζυγίου, αγωγή

ανάθεσης της αποκλειστικής άσκησης της επιμέλειας ανήλικων τέκνων, αγωγή διατροφής αυτών και αγωγή ρύθμισης της χρήσης οικογενειακής στέγης (άρθρα 610, 592 §§1,3 του ΚΠολΔ), αρμόδια εισάγεται προς συζήτηση ενώπιον αυτού του Δικαστηρίου (άρθρο 17 §§ 1, 2, 22, 39 του ΚΠολΔ) κατά την ειδική διαδικασία των διαφορών από την οικογένεια, το γάμο και την ελεύθερη συμβίωση (άρθρο 592 §§1,3, 603, 610 έως 613 του ΚΠολΔ) του ΚΠολΔ). Περαιτέρω, οι σωρευόμενες αγωγές τυγχάνουν νόμιμες, στηριζόμενες στις διατάξεις των άρθρων 340, 341, 345, 346, 1393,1438,1439 § 3,1485,1486,1489,1493,1496,1498,1510 § 1,1511, 1512, 1514, 1516 § 2, 1518 του Α. Κ. [όπως τα τελευταία άρθρα ισχύουν μετά την τροποποίησή τους με τις διατάξεις των άρθρων 5,7 και 8 του κεφαλαίου Β' του ν. 4800/ 2021 (άρθρο 18 του κεφαλαίου Ε' του ίδιου νόμου, το οποίο ορίζει ότι οι νέες διατάξεις του Α. Κ., που αφορούν τις σχέσεις γονέων και τέκνων, εφαρμόζονται και στις εκκρεμείς υποθέσεις, επί των οποίων δεν έχει εκδοθεί μέχρι την έναρξή του, ήτοι τις 16-09- 2021, αμετάκλητη δικαστική απόφαση)], 176 του ΚΠολΔ. Επομένως, οι αγωγές πρέπει να ερευνηθούν περαιτέρω κατά την ουσιαστική βασιμότητά τους, αφού για το παραδεκτό της συζήτησής τους : α) έχει τηρηθεί, όπως απαιτείται, η προβλεπόμενη από τη διάταξη του άρθρου 3 § 2 του ν. 4640/2019 έγγραφη ενημέρωση για τη δυνατότητα επίλυσης της διαφοράς με διαμεσολάβηση (βλ. το από 01-04-2021 σχετικό έγγραφο) και έχουν υπαχθεί, κατ' άρθρο 6 § 1 του ίδιου νόμου, σε υποχρεωτική αρχική συνεδρία διαμεσολάβησης (βλ. το από 11-05-2022 πρακτικό περάτωσης αρχικής υποχρεωτικής συνεδρίας) (όσον αφορά τις 2η, 3η και 4η σωρευόμενες αγωγές), β) έχει καταβληθεί το ανάλογο για το αντικείμενο της αγωγής διατροφής τέλος δικαστικού ενσήμου (βλ. το με αριθμό 51183349895211280013 e παράβολο της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων) και γ) ο εναγόμενος έχει προκαταβάλει τα ορισθέντα έξοδα της δίκης (άρθρο 173 § 4 του ΚΠολΔ).

Ο εναγόμενος, με προφορική δήλωση της πληρεξούσιας δικηγόρου του στο ακροατήριο κατά τη συζήτηση της υπόθεσης, αλλά και με τις έγγραφες προτάσεις του, αποδέχεται το αίτημα της αγωγής περί λύσης του γάμου του με την ενάγουσα, λόγω της διευτούς διάστασής τους. Η δήλωση αυτή έχει την έννοια της δικαστικής, κατ' άρθρο 352 § 1 του ΚΠολΔ, ομολογίας, η

οποία όμως λόγω της φύσης της διαφοράς (γαμική διαφορά) εκτιμάται ελεύθερα από το Δικαστήριο σε συνδυασμό με τ' άλλα αποδεικτικά μέσα (άρθρο 597 § 1 ΚΠολΔ). Κατά τα λοιπά ο εναγόμενος αρνείται αιτιολογημένα την αγωγή όσον αφορά το ύψος των εισοδημάτων του ίδιου και της ενάγουσας, καθώς και το ύψος των αναγκών των δικαιούχων ανήλικων τέκνων τους.

Με τη β' υπό κρίση αγωγή ο ενάγων εκθέτει ότι είναι κατάλληλος γονέας για ν' αναλάβει από κοινού με την εναγομένη την άσκηση της επιμέλειας των ανήλικων τέκνων τους και, με το σύστημα της χρονικής κατανομής και της εναλλασσόμενης κατοικίας ότι ειδικότερα είναι εφικτή και συμφέρουσα για τ' ανήλικα τέκνα η συνεπιμέλειά τους από τον ίδιο και την εναγομένη, αφού διαμένει πλησίον της κατοικίας των ανηλικών σε κατοικία πλήρως εξοπλισμένη για τις ανάγκες τους, ενώ αφιερώνει χρόνο για τη μελέτη και την ψυχαγωγία τους,· ότι η ανήλικη, που διανύει το 13ο έτος της ηλικίας της, και ο ανήλικος, που διανύει το 16ο έτος της ηλικίας του, βρίσκονται στην εφηβεία και συνεπώς χρειάζονται στήριξη από τον πατέρα τους για τη διαμόρφωση της προσωπικότητάς τους ότι η ανήλικη πάσχει από ινσουλινοεξαρτώμενο διαβήτη, τον οποίο παρακολουθεί ως ιατρός ότι το τελευταίο χρονικό διάστημα η επικοινωνία του με την εναγόμενη όσον αφορά τα ζητήματα των ανηλικών έχει εξομαλυνθεί. Με βάση το ιστορικό αυτό ο ενάγων ζητεί ν' ανατεθεί η άσκηση της επιμέλειας των ανηλικών από κοινού στον ίδιο και στην εναγόμενη (συνεπιμέλεια), με το σύστημα της χρονικής κατανομής και της εναλλασσόμενης κατοικίας, προτείνοντας τα χρονικά διαστήματα που θ' ασκεί την επιμέλεια των ανηλικών κατά τα ειδικότερα αναφερόμενά, και να καθοριστεί η συνεισφορά του κάθε γονέα στις δαπάνες διαβίωσης των ανηλικών σε ποσό που θα καταβάλλεται μηνιαίως σε κοινό τραπεζικό λογαριασμό του ίδιου και της εναγομένης, προκειμένου να δαπανηθεί για τις ανάγκες των ανηλικών. Με το ανωτέρω περιεχόμενο και αίτημα η αγωγή αρμόδια εισάγεται προς συζήτηση ενώπιον του Δικαστηρίου αυτού (άρθρο 17 § 2,22 του ΚΠολΔ) κατά την ειδική διαδικασία των διαφορών από την οικογένεια, το γάμο και την ελεύθερη συμβίωση (άρθρο 592 § 3, 610 έως 613 του ΚΠολΔ) και τυγχάνει νόμιμη, στηριζόμενη στις διατάξεις των άρθρων 1510, 1511, 1512, 1514,

1518 του Α. Κ. [όπως τ' άρθρα αυτά ισχύουν μετά την τροποποίησή τους με τις διατάξεις των άρθρων 5, 7 και 8 του κεφαλαίου Β' του ν. 4800/2021 (άρθρο 18 του κεφαλαίου Ε' του ίδιου νόμου, το οποίο ορίζει ότι οι νέες διατάξεις του Α. Κ., που αφορούν τις σχέσεις γονέων και τέκνων, εφαρμόζονται και στις εκκρεμείς υποθέσεις, επί των οποίων δεν έχει εκδοθεί μέχρι την έναρξή του, ήτοι τις 16-09-2021, αμετάκλητη δικαστική απόφαση)]. Επομένως, η αγωγή πρέπει να ερευνηθεί περαιτέρω κατά την ουσιαστική βασιμότητά της, αφού για το παραδεκτό της συζήτησής της έχει υπαχθεί η υπόθεση κατ' άρθρο 6 § 1 του ίδιου νόμου, σε υποχρεωτική αρχική συνεδρία διαμεσολάβησης (βλ. το από 11-05-2022 πρακτικό περάτωσης αρχικής υποχρεωτικής συνεδρίας)

Από τις διατάξεις των άρθρων 1510, 1511, 1512, 1513, 1514 και 1518 του Α. Κ., όπως τ' άρθρα αυτά ισχύουν μετά την τροποποίησή τους με τις διατάξεις των άρθρων 5, 7 και 8 του κεφαλαίου Β' του ν. 4800/2021, συνάγεται ότι η μέριμνα για το ανήλικο τέκνο είναι καθήκον και δικαίωμα των γονέων, την οποία ασκούν από κοινού και εξίσου, και περιλαμβάνει την επιμέλεια του προσώπου, τη διοίκηση της περιουσίας του και την εκπροσώπηση του τέκνου σε κάθε υπόθεση, δικαιοπραξία ή δίκη που αφορούν το πρόσωπο ή τη περιουσία του, πρόκειται δε για δικαιώματα προσωποπαγή (αναπαλλοτρίωτα), που όμως την άσκησή τους είναι δυνατόν να τη στερηθεί (ολικά ή μερικά) ο γονέας με δικαστική απόφαση. Η επιμέλεια του τέκνου, σύμφωνα με το άρθρο 1518 § 1 Α. Κ., περιλαμβάνει ιδίως την ανατροφή, την επίβλεψη, τη μόρφωση και την εκπαίδευσή του, καθώς και τον προσδιορισμό του τόπου διαμονής του. Ο καθένας από τους γονείς επιχειρεί και μόνος του πράξεις αναφερόμενες στην άσκηση της γονικής μέριμνας, όταν πρόκειται για συνήθεις πράξεις επιμέλειας του προσώπου του τέκνου ή για την τρέχουσα διαχείριση της περιουσίας του ή για πράξεις που έχουν επείγοντα χαρακτήρα, καθώς και όταν πρόκειται για τη λήψη δήλωσης της βούλησης που είναι απευθυντέα προς το τέκνο (άρθρο 1516 § 1 Α. Κ.). Στην περίπτωση διακοπής της συζυγικής συμβίωσης, όταν ανατρέπονται πλέον οι συνθήκες της ζωής της οικογένειας, καταργείται ο συζυγικός οίκος, δημιουργείται χωριστή εγκατάσταση του καθενός από τους γονείς ανακύπτει το θέμα της διαμονής των ανηλίκων τέκνων πλησίον του πατέρα ή της μητέρας τους, ενώ οι

γονείς εξακολουθούν να ασκούν από κοινού τη γονική μέριμνα, εφόσον βέβαια είναι και οι δύο φορείς της (άρθρο 1513 εδ. α' Α. Κ.), εκτός από τις συνήθεις πράξεις επιμέλειας του προσώπου του τέκνου ή την τρέχουσα διαχείριση της περιουσίας του ή πράξεις που έχουν επείγοντα χαρακτήρα (άρθρα 1513 εδ. β' και 1516 εδ. α' Α. Κ.), τις οποίες ασκεί ο γονέας με τον οποίο διαμένει το τέκνο, κατόπιν (άτυπης) ενημέρωσης του άλλου γονέα. Συνακόλουθα, το νέο άρθρο 1513 Α. Κ. αποκλίνει από το προϊσχύον δίκαιο, εισάγοντας, κατά το πρότυπο άλλων σύγχρονων νομοθεσιών, τον κανόνα ότι η γονική μέριμνα μετά τον χωρισμό των γονέων συνεχίζει να συνασκείται από τους γονείς, όπως συμβαίνει και κατά τη διάρκεια της έγγαμης συμβίωσης ή του συμφώνου συμβίωσης των γονέων. Καθιερώνεται δηλαδή η από κοινού άσκηση της γονικής μέριμνας μετά το χωρισμό των γονέων ως νόμιμο σύστημα, όπως συμβαίνει κατά τη διάρκεια του γάμου, ώστε να μην είναι υποχρεωμένοι πλέον οι γονείς να καταφύγουν στο Δικαστήριο, προκειμένου να ρυθμίσουν την από κοινού άσκηση της γονικής μέριμνας. Το σύστημα αυτό είναι υποχρεωτικό, με την έννοια ότι εφαρμόζεται αυτομάτως και εκ του νόμου, ακόμη και όταν δεν συμφωνεί ο ένας γονέας. Παρέχεται δε η δυνατότητα στους γονείς να ρυθμίσουν με συμφωνία τους τον τρόπο της άσκησης της γονικής μέριμνας κατά τη διάσταση και μετά το διαζύγιο. Οι συμφωνίες αυτές των γονέων στο πλαίσιο της από κοινού άσκησης της γονικής μέριμνας, που λαμβάνουν μορφή επί μέρους καθημερινών συμφωνιών, αλλά και συμφωνιών με πιο μόνιμο χαρακτήρα, και διασφαλίζουν τη σημαντική για το παιδί καθημερινή ρουτίνα και σταθερότητα, έχουν έρεισμα τη διάταξη του άρθρου 1512 Α. Κ., δεν συνιστούν παρέκκλιση από την κοινή άσκηση της γονικής μέριμνας, αντιθέτως την προϋποθέτουν, είναι άτυπες και μπορούν να συναφθούν ακόμα και σιωπηρά, με εξαίρεση τη συμφωνία των γονέων για τη μεταβολή του τόπου διαμονής του παιδιού, που κατά το άρθρο 1519 § 2 Α. Κ. υπόκειται σε έγγραφο τύπο, ο οποίος κατά μείζονα λόγο απαιτείται και για την αρχική συμφωνία για τον προσδιορισμό του τόπου διαμονής του παιδιού λόγω της σπουδαιότητάς της για τις συνθήκες διαβίωσης του παιδιού και των έννομων συνεπειών που έχει για την έννομη σχέση του παιδιού. Εάν υπάρχει συστηματική άρνηση συνεργασίας μεταξύ των γονέων, το Δικαστήριο δεν μπορεί ν' αποφασίσει με βάση τη διάταξη

του άρθρου 1512 Α. Κ., αλλά με βάση τη διάταξη του άρθρου 1514 Α. Κ., η οποία δεν αφορά σε αποφάσεις για επιμέρους διαφωνίες των γονέων, αλλά σε παρεκκλίσεις από την από κοινού άσκηση της γονικής μέριμνας. Πράγματι, η συστηματική παραβίαση της απορρέουσας από το άρθρο 1512 Α.Κ. υποχρέωσης συνεργασίας των γονέων, η οποία έχει ιδιαίτερη σημασία για την προαγωγή του συμφέροντος του παιδιού μετά το χωρισμό των γονέων του και για την αποτελεσματική λειτουργία της από κοινού επιμέλειας από τους γονείς, επισύρει την εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 1514 § 2 Α.Κ., που προβλέπει ότι το Δικαστήριο μπορεί ν' αποφασίσει παρέκκλιση από την από κοινού άσκηση της γονικής μέριμνας. Επομένως, μόνο αν δεν είναι δυνατή η από κοινού άσκηση της γονικής μέριμνας, εξαιτίας συστηματικής και επαναλαμβανόμενης διαφωνίας των γονέων, και ιδίως αν ο ένας γονέας αδιαφορεί ή δεν συμπράττει σε αυτήν ή δεν τηρεί την τυχόν υπάρχουσα συμφωνία για την άσκηση ή τον τρόπο άσκησης της γονικής μέριμνας ή αν η συμφωνία αυτή είναι αντίθετη προς το συμφέρον του τέκνου ή αν η γονική μέριμνα ασκείται αντίθετα προς το συμφέρον του τέκνου, και αφού οι γονείς έχουν προσφύγει στη διαδικασία της διαμεσολάβησης, εξαιρουμένων των περιπτώσεων ενδοοικογενειακής βίας, αποφασίζει το Δικαστήριο κατά το άρθρο 1514 § 2 Α. Κ. Οι λόγοι για τους οποίους δεν μπορεί να λειτουργήσει η κοινή μέριμνα μπορεί να είναι είτε ανυπαίτιοι για τον έναν ή και τους δύο γονείς (π.χ. διαφορετικές απόψεις σε θέματα ανατροφής, διαπαιδαγώγησης, θρησκευτικής παιδείας, μεγάλη απόσταση του τόπου διαμονής των δύο γονέων, έντονη επαγγελματική απασχόληση του ενός γονέα, μακροχρόνια απουσία του ενός γονέα για επαγγελματικούς ή άλλους λόγους) είτε υπαίτιοι (λ.χ. χρησιμοποίηση της άσκησης της επιμέλειας ως πρόσχημα για την εκδήλωση αισθημάτων εκδίκησης του άλλου γονέα, για την απόσπαση αθέμιτης οικονομικής ωφέλειας σε βάρος του άλλου γονέα, ψευδείς καταγγελίες εγκλημάτων κατά της γενετήσιας αξιοπρέπειας του τέκνου, κ.ο.κ.). Το Δικαστήριο, κατά το άρθρο 1514 § 3 Α. Κ., μπορεί ανάλογα με την περίπτωση: α) να καταναείμει την άσκηση της γονικής μέριμνας μεταξύ των γονέων, να εξειδικεύσει τον τρόπο άσκησής της στα κατ' ιδίαν θέματα ή να αναθέσει την άσκηση της γονικής μέριμνας στον ένα γονέα ή σε τρίτο, β) να διατάξει πραγματογνωμοσύνη ή τη λήψη οποιουδήποτε άλλου

πρόσφορου μέτρου, γ) να διατάξει διαμεσολάβηση ή την επανάληψη διακοπείσας διαμεσολάβησης, ορίζοντας συγχρόνως το διαμεσολαβητή. Το Δικαστήριο μπορεί να κατανείμει λειτουργικά την άσκηση της γονικής μέριμνας, ή να την αναθέσει εξ ολοκλήρου στον έναν, ή να την κατανείμει χρονικά, διατάσσοντας ίσως την εναλλασσόμενη κατοικία, αν τούτο επιβάλλει το συμφέρον του παιδιού. Εάν διαπιστώνεται ότι οι σχέσεις των γονέων έχουν πλήρως αποδομηθεί και ότι οι γονείς δεν πρόκειται να συνεργασθούν στο μέλλον προς το συμφέρον του παιδιού τους, το Δικαστήριο θα πρέπει ν' αποφασίζει την κατανομή της άσκησης της επιμέλειας ή την αποκλειστική ανάθεσή της στον έναν γονέα, υπό την προϋπόθεση ότι με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται αποτελεσματικότερα η αποφυγή συνεχών και γενικευμένων ερίδων και συγκρούσεων μεταξύ των γονέων, ή κατά περίπτωση η καλύτερη φροντίδα του παιδιού προς το συμφέρον του. Αν το Δικαστήριο κρίνει ότι ο κανόνας της από κοινού άσκησης της επιμέλειας μπορεί να λειτουργήσει και είναι προς το συμφέρον του τέκνου, πρέπει ν' απορρίπτει την αγωγή, οπότε θα ισχύει ο κανόνας της εξακολούθησης της από κοινού άσκησης της. Συνεπώς, μετά το ν. 4800/2021 αντιστρέφεται η δικονομική κατάσταση που ίσχυε πριν από αυτόν και το Δικαστήριο απορρίπτει κατά κανόνα την αγωγή για την κατανομή της άσκησης της επιμέλειας ή την ανάθεσή της στον έναν γονέα, ενώ πριν την ανέθετε στον έναν γονέα, εκτός αν πειθόταν ότι η από κοινού άσκηση της επιμέλειας ήταν εφικτή και προς το συμφέρον του τέκνου. Η κρίση του Δικαστηρίου στηρίζεται στο βέλτιστο συμφέρον του παιδιού, το οποίο πρέπει να προάγεται στη συγκεκριμένη περίπτωση από την ουσιαστική συμμετοχή και των δυο γονέων στην ανατροφή και στη φροντίδα του (άρθρο 1511 § 1 εδ. α' Α. Κ.). Ταυτόχρονα, το Δικαστήριο λαμβάνει υπόψη την ικανότητα και πρόθεση καθενός εκ των γονέων να σεβαστεί τα δικαιώματα του άλλου, τη συμπεριφορά κάθε γονέα κατά το προηγούμενο χρονικό διάστημα και τη συμμόρφωσή του με τις νόμιμες υποχρεώσεις του, δικαστικές αποφάσεις, εισαγγελικές διατάξεις και προηγούμενες συμφωνίες που είχε συνάψει με τον άλλο γονέα και αφορούν το τέκνο (άρθρο 1511 § 2 Α. Κ.), ενώ ανάλογα με την ωριμότητα του τέκνου πρέπει να ζητείται και να συνεκτιμάται η γνώμη του (άρθρο 1511 § 4 Α. Κ.). Σχετικά, σύμφωνα και με τη διάταξη του άρθρου 1514 § 3 τελ. εδ.,

ουσιώδους σημασίας είναι και η ύπαρξη ιδιαίτερου δεσμού του τέκνου προς τον ένα από τους γονείς του και η περί αυτού ρητώς εκφραζόμενη προτίμησή του, την οποία συνεκτιμά το Δικαστήριο ύστερα και από τη στάθμιση του βαθμού της ωριμότητάς του. Με δεδομένη την ύπαρξη του εν λόγω δεσμού του τέκνου προς το συγκεκριμένο γονέα, αυτός μπορεί να θεωρηθεί ότι έχει τη δυνατότητα αποτελεσματικότερης διαπαιδαγώγησης προς όφελος του ανηλίκου και επομένως ότι είναι ο πλέον κατάλληλος για την επιμέλεια του, όμως υπό την αυτονόητη προϋπόθεση ότι ο ιδιαίτερος αυτός δεσμός του τέκνου προς τον ένα από τους γονείς του έχει αναπτυχθεί φυσιολογικά και αβίαστα ως ψυχική στάση, η οποία είναι προϊόν της ελεύθερης και ανεπηρέαστης επιλογής του ανηλίκου, που έχει την στοιχειώδη ικανότητα διάκρισης (ΑΠ 155/2022 Νόμος, ΜΕΦΘεσ/κης 954/2022 ΕλλΔνη 2022. 785).

Στην προκειμένη περίπτωση, από τις ένορκες καταθέσεις των μαρτύρων απόδειξης και ανταπόδειξης, που εξετάστηκαν νόμιμα στο ακροατήριο, οι οποίες περιέχονται στα ταυτάριθμα με την απόφαση πρακτικά, από τα έγγραφα που οι διάδικοι επικαλούνται και προσκομίζουν νόμιμα, και από τις προσκομιζόμενες από το εναγόμενο εξής ένορκες βεβαιώσεις: τη με αριθμό ένορκη βεβαίωση του Του, που δόθηκε ενώπιον του Ειρηνοδίκη Αθηνών, και τη με αριθμό ένορκη βεβαίωση του του, που δόθηκε ενώπιον της συμβολαιογράφου, οι οποίες λήφθηκαν μετά από νόμιμη κλήτευση της ενάγουσας (βλ. τη με αριθμό έκθεση επίδοσης του δικαστικού επιμελητή του Εφετείου Αθηνών), το δε γεγονός ότι δόθηκαν σε διαφορετικούς τόπους με διαφορά μισής ώρας δεν τις καθιστά απαράδεκτες, όπως αβάσιμα ισχυρίζεται η ενάγουσα, διότι κατά την εξέταση των ενόρκως βεβαιούντων ο αντίδικος εκείνου που επιμελείται της λήψης αυτών οφείλει να παραστεί, εφόσον το επιθυμεί, δεν έχει όμως δικαίωμα υποβολής ερωτήσεων, αλλά μόνο πρότασης ενστάσεων (ΜΕΦΑΘ 3592/2022 Νόμος), αποδεικνύονται τ' ακόλουθα πραγματικά περιστατικά: Οι διάδικοι σύζυγοι τέλεσαν νόμιμο θρησκευτικό γάμο στηστις (βλ. τη με αριθμό ληξιαρχική πράξη γάμου, που συνέταξε ο Ληξίαρχος του Δήμου.....) και από το

γάμο τους αυτό απέκτησαν δύο (2) ανήλικα τέκνα, τον, που γεννήθηκε στις, και την, που γεννήθηκε στις

Η έγγαμη συμβίωση των διαδίκων κλονίστηκε ανεπανόρθωτα κατά τις αρχές του έτους 2020, για το λόγο δε αυτό η ενάγουσα, με την από 1.....αίτησή της περί λήψης ασφαλιστικών μέτρων στο Δικαστήριο αυτό, ζήτησε μεταξύ άλλων τη μετοίκηση του εναγομένου από την ευρισκόμενη στα συζυγική οικία. Κατόπιν έκδοσης της απόπροσωρινής διαταγής του Δικαστή του Πρωτοδικείου αυτού, ο εναγόμενος αποχώρησε από τη συζυγική οικία των διαδίκων στις

Από τον ανωτέρω χρόνο και εφεξής οι διάδικοι διέκοψαν την ψυχική και σωματική επαφή μεταξύ τους με πρόθεση διακοπής της έγγαμης συμβίωσής τους, γεγονός που ομολογεί και ο εναγόμενος. Επομένως, εφόσον για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο της διετίας οι διάδικοι βρίσκονται συνεχώς σε πραγματική και οριστική διάσταση, τεκμαίρεται αμάχητα ο ισχυρός κλονισμός των μεταξύ τους σχέσεων. Κατ' ακολουθία των ανωτέρω, η 1η σωρευόμενη αγωγή πρέπει να γίνει δεκτή ως ουσιαστικώς βάσιμη και ν' απαγγελθεί η λύση του μεταξύ των διαδίκων γάμου. Περαιτέρω, από τη διακοπή της έγγαμης συμβίωσης των διαδίκων συζύγων και έκτοτε τ' ανήλικα τέκνα διαμένουν συνεχώς με τη μητέρα τους, η οποία ασχολείται αποκλειστικά με τη φροντίδα και περιποίησή τους. Ειδικότερα, η ενάγουσα φροντίζει για την ανατροφή και την εκπαίδευση του ανήλικου....., που διανύει το 16ο έτος της ηλικίας του, και της, που διανύει το 13ο έτος της ηλικίας της, φροντίζει δε και το ζήτημα υγείας της τελευταίας, η οποία πάσχει από ινσουλινοεξαρτώμενο διαβήτη από τη νηπιακή της ηλικία. Η ενάγουσα-εναγομένη ασκεί το γονεϊκό της καθήκον με επάρκεια, επιδεικνύοντας έντονο και αμέριστο ενδιαφέρον για την ανατροφή των ανηλίκων και γενικότερα για τη σωστή διαμόρφωση και ολοκλήρωση της προσωπικότητάς τους. Επομένως, η ενάγουσα-εναγομένη, η οποία συνδέεται με τ' ανήλικα με ιδιαίτερο συναισθηματικό δεσμό, κρίνεται ως η πλέον κατάλληλη για την ανάληψη της επιμέλειάς τους, ως έχουσα τη δυνατότητα ν' ασκήσει αποτελεσματικά τη διαπαιδαγώγησή τους και να επιδράσει ωφέλιμα επ' αυτών. Με αποκλειστικό γνώμονα το αληθινό συμφέρον των ανηλίκων, όπως το καθορίζουν οι βιοτικές και ψυχικές

ανάγκες τους, το Δικαστήριο κρίνει ότι πρέπει, κατά παρέκκλιση της από κοινού άσκησης της γονικής μέριμνας από αμφοτέρους τους διαδίκους, ν' ανατεθεί η άσκηση της επιμέλειας των ανηλίκων στο σύνολό της αποκλειστικά στην ενάγουσα-εναγομένη, με την οποία διαμένουν. Αντιθέτως, δεν κρίνεται συμφέρουσα για τ' ανήλικα η από κοινού από τους γονείς τους άσκηση της επιμέλειάς τους, με το σύστημα της χρονικής κατανομής, διότι η εναλλασσόμενη κατά διαστήματα κατοικία θα προκαλέσει διατάραξη στην καθημερινότητα των ανηλίκων, τα οποία έχουν αυξημένες μαθησιακές υποχρεώσεις, ενώ επιπλέον η ανήλικη τηρεί καθημερινά πρόγραμμα διατροφής και μέτρησης του διαβήτη. Επιπλέον, η εκ περιτροπής διαμονή των ανηλίκων και στην κατοικία του πατέρα τους, παρόλο που βρίσκεται πλησίον της μέχρι τώρα κατοικίας τους, θα επιφέρει σύγχυση στον συναισθηματικό τους κόσμο. Άλλωστε, όπως θ' αναφερθεί παρακάτω, ο εναγόμενος-ενάγων έχει αυξημένες εργασιακές υποχρεώσεις, γεγονός που δυσχεραίνει πρακτικά τη συμβολή του στην ανατροφή των ανηλίκων. Εξάλλου, η ανάθεση της συνεπιμέλειας των ανηλίκων και στους δύο γονείς τους αναμένεται να οξύνει τις μεταξύ τους σχέσεις τους, οι οποίες δεν έχουν ακόμη εξομαλυνθεί. Επομένως, σύμφωνα και με όσα αναφέρθηκαν στη νομική σκέψη που προηγήθηκε, δεν κρίνεται συμφέρουσα για τ' ανήλικα η συνάσκηση της επιμέλειάς τους από τους διαδίκους γονείς τους, με το σύστημα της χρονικής κατανομής και της εναλλασσόμενης κατοικίας, διότι θα έχει ως συνέπεια την έλλειψη σταθερότητας στη ζωή τους. Ο εναγόμενος-ενάγων, ο οποίος διατηρεί την από κοινού με την ενάγουσα-εναγομένη άσκηση των λοιπών λειτουργιών της γονικής μέριμνας των ανηλίκων, δύναται και υποχρεούται να εκφράσει εμπράκτως το ενδιαφέρον του με την υλική και ηθική στήριξη του, όντας σε καθημερινή τηλεφωνική και δια ζώσης επικοινωνία με τ' ανήλικα. Ακολούθως, τ' ανήλικα και, τα οποία νόμιμα εκπροσωπούνται στην προκειμένη δίκη διατροφής από τη μητέρα τους, με την οποία διαμένουν και η οποία ασκεί προσωρινά την αποκλειστική επιμέλειά τους, δεν διαθέτουν περιουσία και επαρκή εισοδήματα από οποιαδήποτε πηγή. Συνεπώς, δικαιούνται ν' αξιώσουν διατροφή από τους γονείς τους, οι οποίοι έχουν υποχρέωση να τα διαθρέψουν από κοινού ο καθένας ανάλογα με τις

δυνάμεις του. Κατά το τρέχον σχολικό έτος (2021-2022) ο ανήλικος είναι μαθητής της Α' τάξης του Λυκείου, ενώ παρακολουθεί φροντιστηριακά μαθήματα σε κέντρο μελέτης, με δίδακτρα το ποσό των 200 ευρώ το μήνα, και φροντιστηριακά μαθήματα αγγλικών, με δίδακτρα το ποσό των 130 ευρώ το μήνα, η δε ανήλικη είναι μαθήτρια της Α' τάξης του Γυμνασίου, ενώ παρακολουθεί φροντιστηριακά μαθήματα σε κέντρο μελέτης, με δίδακτρα το ποσό των 160 ευρώ το μήνα, και φροντιστηριακά μαθήματα αγγλικών, με δίδακτρα το ποσό των 100 ευρώ το μήνα. Η ανήλικη, η οποία πάσχει από ινσουλινοεξαρτώμενο διαβήτη, κρίθηκε ανάπηρη σε ποσοστό 50% και λαμβάνει οικονομική ενίσχυση ποσού 313 ευρώ μηνιαίως, χρήζει όμως βελτιωμένης διατροφής. Για τη φύλαξη, την ετοιμασία και τη μετάβαση των ανηλίκων στο σχολείο τους, τις ώρες της ημέρας που η μητέρα τους εργάζεται, απασχολείται παιδαγωγός, η οποία λαμβάνει ως αμοιβή το ποσό των 120 ευρώ το μήνα. Οι λοιπές ανάγκες συντήρησης των ανηλίκων, δηλαδή για τροφή, ένδυση, εκπαίδευση, ψυχαγωγία, αγορά σχολικών ειδών και παραθερισμό, είναι οι συνήθειες που απαιτούνται για ανήλικα τέκνα της ίδιας με αυτά ηλικίας. Τ' ανήλικα δεν επιβαρύνονται με δαπάνες στέγασης, διότι διαμένουν με τη μητέρα τους στην ευρισκόμενη στα κατοικία, συγκύριοι της οποίας (κατά ποσοστό 50% εξ αδιαιρέτου ο καθένας) είναι οι γονείς τους. Εδώ πρέπει να σημειωθεί ότι κατά την κρατούσα στη νομολογία άποψη η παραχώρηση της χρήσης της συζυγικής οικίας στην ενάγουσα και στ' ανήλικα ενέχει μορφή περιορισμένης έκτασης διατροφής σε είδος από το νόμο, η οποία υπολογίζεται στη συνολική διατροφή, που οφείλει ο υπόχρεος και παραχωρή- σας την οικία εναγόμενος (ΜΕΦΘεσ/κης 1302/2020 ΝοΒ 2020. 1641, ΜΕΦΓιατρ 27/ 2019 ΕλλΔνη 2020. 1123, ΜΕΦΠειρ 162/2016 Νόμος). Ειδικότερα, με την παραχώρηση του ποσοστού 50% εξ αδιαιρέτου επί της πρώην συζυγικής οικίας, η οποία εκτιμάται ότι έχει μισθωτική αξία ποσού 700 ευρώ μηνιαίως, ο εναγόμενος καλύπτει κατά το ήμισυ τις στεγαστικές ανάγκες των ανηλίκων, ως μορφή περιορισμένης έκτασης διατροφής σε είδος εκ του νόμου, γενομένου δεκτού του σχετικού ισχυρισμού του. Ο εναγόμενος-ενάγων είναι ιατρός, επεμβατικός καρδιολόγος, και εργάζεται στο Νοσοκομείο, που βρίσκεται

..... Από την εργασία του αυτή λαμβάνει μισθό, στον οποίο περιλαμβάνεται και η αμοιβή του από τις υπερωρίες, ποσό 2.200 ευρώ περίπου. Επίσης, λαμβάνει το ποσό των 180 ευρώ μηνιαίως από την εκμίσθωση ακινήτου του, που βρίσκεται στο Όπως προαναφέρθηκε, ο εναγόμενος- ενάγων τυγχάνει συγκύριος με την ενάγουσα-εναγομένη (κατά ποσοστό 50% εξ αδιαιρέτου) διαμερίσματος, εμβαδού 82,50 τ. μ., που βρίσκεται στα, το οποίο απέκτησαν με στεγαστικό δάνειο, για την εξόφληση του οποίου καταβάλουν το ποσό των 190 ευρώ μηνιαίως ο καθένας. Επιβαρύνεται με δαπάνες στέγασης, διότι διαμένει σε μισθωμένη κατοικία στα, για την οποία καταβάλλει μηνιαίο μίσθωμα ποσού 450 ευρώ, ενώ επιβαρύνεται με τις δαπάνες μετάβασης και επιστροφής του (καύσιμα, διόδια) από τα στον, όπου εργάζεται. Τέλος, βαρύνεται με την καταβολή ποσού 142 ευρώ ετησίως για ασφάλιστρα για τους κινδύνους του επαγγέλματος του ως ιατρού. Πάσχει από τη νόσο του (φλεγμονώδη νόσο του εντέρου) και για το λόγο αυτό ακολουθεί ειδική διατροφή, δεν υποβάλλεται όμως σε ιατρικά έξοδα για την αντιμετώπισή της, λόγω της εργασίας του σε Νοσοκομείο. Η ενάγουσα-εναγομένη εργάζεται ως νοσηλεύτρια στο Νοσοκομείοκαι λαμβάνει ως μισθό το ποσό των 1.084 ευρώ μηνιαίως, ενώ δεν έχει άλλα εισοδήματα. Όπως προαναφέρθηκε, δεν επιβαρύνεται με δαπάνες στέγασης, διότι διαμένει στην ευρισκόμενη στα κατοικία, της οποίας είναι συγκυρία (κατά ποσοστό 50% εξ αδιαιρέτου), βαρύνεται όμως με την καταβολή μηνιαίας δόσης ποσού 190 ευρώ για την εξόφληση στεγαστικού δανείου. Με βάση τις προαναφερόμενες οικονομικές δυνατότητες των γονέων των ανηλίκων, οι μηνιαίες ανάγκες αυτών, όπως προκύπτουν από τις συνθήκες ζωής και ανταποκρίνονται στ' απαραίτητα έξοδα για τη διατροφή, ένδυση, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, εκπαίδευση και ψυχαγωγία τους, ανέρχονται κατά το επίδικο χρονικό διάστημα στο ποσό των 550 ευρώ για τον ανήλικο και στο ποσό των 450 ευρώ για την ανήλικη Ο εναγόμενος-ενάγων πρέπει να μετέχει στην ανάλογη διατροφή των τέκνων του με το ποσό των 400 ευρώ για τον ανήλικο και με το ποσό των 300 ευρώ για την ανήλικη, ενώ κατά το υπόλοιπο ποσό των 150 ευρώ, που

απαιτείται για τη συμπλήρωση της διατροφής τους, πρέπει να συμμετέχει και η ενάγουσα-εναγομένη με τα εισοδήματά της και με την προσφορά της προσωπικής της εργασίας, η οποία είναι αποτιμητή σε χρήμα. Τέλος, όπως προαναφέρθηκε, οι διάδικοι-σύζυγοι τυγχάνει συγκύριοι (κατά ποσοστό 50% ο καθένας εξ αδιαιρέτου) της κατοικίας, η αποτελούσε την οικογενειακή στέγη τους και στην οποία, μετά τη διάσπαση της συμβίωσής τους, διαμένει η ενάγουσα με τ' ανήλικα τέκνα. Η ενάγουσα δεν διαθέτει τις οικονομικές δυνάμεις ώστε να εκμισθώσει άλλη οικία, ενώ δεν διαθέτει άλλη οικία που να καλύπτει τις στεγαστικές της ανάγκες. Με βάση τ' ανωτέρω συντρέχει νόμιμος λόγος να παραχωρηθεί η χρήση της οικογενειακής στέγης στην ενάγουσα, ενώ το αίτημα περί μετοίκησης απ' αυτή του εναγόμενου καθίσταται άνευ αντικειμένου, αφού, όπως προαναφέρθηκε, ο τελευταίος αποχώρησε στις 02-06- 2020. Κατ' ακολουθία των ανωτέρω, η β' υπό κρίση αγωγή πρέπει ν' απορριφθεί ως ουσία αβάσιμη, ενώ η α' υπό κρίση αγωγή πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτή ως ουσία βάσιμη και δη ν' ανατεθεί στην ενάγουσα η αποκλειστική άσκηση της επιμέλειας (στο σύνολό της) των ανήλικων τέκνων των διαδίκων, να υποχρεωθεί ο εναγόμενος να καταβάλει στην ενάγουσα, για λογαριασμό των ανηλίκων, ως συνεισφορά στην τακτική διατροφή τους, το ποσό των 400 ευρώ για τον ανήλικο και το ποσό των 300 ευρώ για την ανήλικη, προκαταβαλλόμενα το πρώτο πενθήμερο κάθε μήνα, με το νόμιμο τόκο από την καθυστέρηση της πληρωμής κάθε δόσης μέχρι την εξόφληση, για το χρονικό διάστημα των δύο (2) ετών από την επίδοση της αγωγής, και ρυθμίζει τη χρήση της οικογενειακής στέγης των διαδίκων, που βρίσκεται στα, ώστε να διαμένει σ' αυτή αποκλειστικά η ενάγουσα και τα τέκνα των διαδίκων. Η απόφαση δεν θα κηρυχθεί προσωρινά εκτελεστή ως προς την καταψηφιστική της διάταξη ελλείψει σχετικού αιτήματος (άρθρα 106, 907 του ΚΠολΔ). Τέλος, τα δικαστικά έξοδα των διαδίκων πρέπει να συμψηφισθούν μεταξύ τους λόγω της συζυγικής και συγγενικής τους σχέσης (άρθρο 179 του ΚΠολΔ).

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

ΣΥΝΕΚΔΙΚΑΖΕΙ κατ' αντιμωλία των διαδίκων την από και με αριθμό έκθεσης κατάθεσης (α') αγωγή και β) η από και με αριθμό έκθεσης κατάθεσης (β') αγωγή.

ΑΠΟΡΡΙΠΤΕΙ τη με αριθμό έκθεσης κατάθεσης (β') αγωγή.

ΔΕΧΕΤΑΙ εν μέρει τη με αριθμό έκθεσης κατάθεσης (α') αγωγή.

ΑΠΑΓΓΕΛΛΕΙ τη λύση του μεταξύ των διαδίκων θρησκευτικού γάμου, τον οποίο τέλεσαν στη στις

ΑΝΑΘΕΤΕΙ στην ενάγουσα την αποκλειστική άσκηση της επιμέλειας (στο σύνολό της) των ανήλικων τέκνων των διαδίκων, ήτοι του, που γεννήθηκε στις, και της Ευαγγελίας, που γεννήθηκε στις

ΥΠΟΧΡΕΩΝΕΙ τον εναγόμενο να καταβάλλει το πρώτο πενήντημερο κάθε μήνα στ' ανωτέρω τέκνα του, όπως αυτά εκπροσωπούνται νόμιμα από τη μητέρα τους, ως συνεισφορά στην τακτική σε χρήμα διατροφή τους, το ποσό των τετρακοσίων (400) ευρώ για τον ανήλικο και το ποσό των τριακοσίων (300) για την ανήλικη, με το νόμιμο τόκο τ' ανωτέρω ποσά από την καθυστέρηση πληρωμής κάθε δόσης μέχρι την εξόφληση, για το χρονικό διάστημα των δύο (2) ετών από την επίδοση της αγωγής.

ΡΥΘΜΙΖΕΙ τη χρήση της οικογενειακής στέγης των διαδίκων, που βρίσκεται στα, ώστε να διαμένει σ' αυτή αποκλειστικά η ενάγουσα και τ' ανήλικα τέκνα τους.

ΣΥΜΨΗΦΙΖΕΙ τα δικαστικά έξοδα των διαδίκων μεταξύ τους.

Κρίθηκε, αποφασίστηκε και δημοσιεύτηκε σε έκτακτη δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριό του στην Αθήνα στις 3 Μαρτίου 2023, χωρίς την παρουσία των διαδίκων και των πληρεξούσιων δικηγόρων τους.

Η ΔΙΚΑΣΤΗΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ